

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 3 listopada 2014 r.

Poz. 1010

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Gruzji o transporcie morskim,

podpisana w Tbilisi dnia 12 listopada 2013 r.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Gruzji, zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

pragnąc rozwijać przyjazne stosunki między obydwoma Państwami,

mając na celu rozwój współpracy w dziedzinie transportu morskiego w oparciu o zasady równości i wzajemności praw, obustronnych korzyści, wolności żeglugi i niedyskryminacji,

uwzględniając postanowienia umów międzynarodowych, które wiążą obie Umawiające się Strony w dziedzinie transportu morskiego,

Uzgodniły, co następuje :

Artykuł 1

Definicje

Dla celów niniejszej Umowy użyte określenia oznaczają:

- 1) „właściwe organy Umawiających się Stron”:
  - a) w Rzeczypospolitej Polskiej - Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej i inne właściwe organy,
  - b) w Gruzji – Ministerstwo Gospodarki i Zrównoważonego Rozwoju i inne właściwe organy;
- 2) „statek Umawiającej się Strony”: każdy statek morski wpisany do rejestru okrętowego zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi na terytorium Państwa Umawiającej się Strony i podnoszący jej banderę. Określenie to nie obejmuje okrętów marynarki wojennej, statków organów ochrony granic i policji, statków rybackich, statków badawczych, statków niespełniających norm konwencji międzynarodowych przyjętych przez obie Umawiające się Strony oraz statków pełniących służbę państwową z wyłączeniem statków szkolnych;
- 3) „przedsiębiorstwo żeglugi morskiej Umawiającej się Strony”: osobę fizyczną, prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej zarejestrowaną na terytorium Państwa jednej z Umawiających się Stron zgodnie z przepisami prawa jej Państwa, posiadającą miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Państwa tej Umawiającej się Strony, uprawnioną do prowadzenia żeglugi międzynarodowej;
- 4) „członek załogi”: kapitana i każdą inną osobę, która jest zatrudniona na statku i wpisana na listę załogi;
- 5) „port Umawiającej się Strony”: każdy port morski, włączając redy, znajdujący się na terytorium Państwa Umawiającej się Strony, otwarty dla żeglugi międzynarodowej.

Artykuł 2

Rozwój transportu morskiego

1. Umawiające się Strony będą:

- a) wspierać rozwój transportu morskiego między ich Państwami oraz współdziałać w eliminowaniu wszelkich przeszkód, które mogą utrudniać rozwój transportu morskiego między portami Umawiających się Stron,
- b) popierać nieograniczony udział przedsiębiorstw żeglugi morskiej obydwu Umawiających się Stron w przewozie towarów wymienianych między ich Państwami w ramach handlu zagranicznego, a także między Państwem Umawiającej się Strony a państwami trzecimi.

2. Statki jednej Umawiającej się Strony mają prawo do zawijania do portów drugiej Umawiającej się Strony i do przewozu osób i/lub ładunków między Państwami obu Umawiających się Stron, jak również między każdym z nich a państwami trzecimi.
3. Przedsiębiorstwa żeglugi morskiej państw trzecich, jak również statki pod banderą państwa trzecich, mogą bez ograniczeń uczestniczyć w przewozie towarów wymienianych w ramach handlu zagranicznego Państw Umawiających się Stron.
4. Statki pod obcymi banderami, eksploatowane przez przedsiębiorstwa żeglugi morskiej Umawiających się Stron, będą traktowane jak statki podnoszące banderę Państwa jednej z Umawiających się Stron.
5. Przewóz pasażerów drogą morską pomiędzy terytoriami państw Umawiających się Stron, jak również pomiędzy terytorium Państwa Umawiającej się Strony a państwa trzeciego, odbywa się na podstawie uprzednio zawartej umowy z właściwymi organami odpowiedniej Umawiającej się Strony, zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi na terytorium jej Państwa.

Artykuł 3 **Zobowiązania międzynarodowe**

1. Postanowienia niniejszej Umowy nie naruszają praw i zobowiązań Umawiających się Stron, wynikających z wiążących je umów międzynarodowych lub z ich członkostwa w organizacjach międzynarodowych.
2. Umawiające się Strony dołożą starań, aby związać się odpowiednimi umowami międzynarodowymi o bezpieczeństwie morskim, o ochronie statków i portów, o ochronie środowiska morskiego i o socjalnych warunkach pracy marynarzy.

Artykuł 4 **Niedyskryminacja i wolna konkurencja**

Umawiające się Strony będą przestrzegać zasad niedyskryminacji i wolnej konkurencji w morskiej żegludze międzynarodowej i zapewniać prawo do swobodnego wyboru przedsiębiorstwa żeglugi morskiej.

Artykuł 5 **Przedstawicielstwa i oddziały**

Przedsiębiorstwa żeglugi morskiej jednej Umawiającej się Strony mogą tworzyć na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony przedstawicielstwa lub oddziały, zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w Państwie, na terytorium którego przedstawicielstwa lub oddziały są tworzone. Takie przedstawicielstwa i oddziały będą działać w zgodności z międzynarodowymi umowami wiążącymi obie Umawiające się Strony.

Artykuł 6
Swobodny transfer

Umawiające się Strony przyznają swoim przedsiębiorstwom żeglugi morskiej prawo do wykorzystywania przychodów za usługi transportu morskiego uzyskane na terytoriach ich Państw, na płatności wynikające z prowadzonej tam żeglugi morskiej lub zapewni swobodny transfer tych przychodów w przeliczeniu na waluty wymienialne.

Artykuł 7
Traktowanie statków w portach i na wodach terytorialnych

1. Każda z Umawiających się Stron zapewni statkom drugiej Umawiającej się Strony takie samo traktowanie, jakie jest przewidziane dla statków państwa najbardziej uprzywilejowanego w swoich portach, na morzu terytorialnym i innych obszarach podlegających jej suwerennym prawom.
2. Zasada wyrażona w ustępie 1 niniejszego artykułu dotyczy również dostępu statków Umawiającej się Strony do portów Umawiających się Stron, poboru opłat portowych i podatków, traktowania podczas pobytu w portach i wyjścia z portów, przy korzystaniu z urządzeń przeładunkowych towarów, jak również dostępu do wszystkich innych usług i urządzeń portowych.

Artykuł 8
Dziedziny wyłączone z zakresu Umowy

Niniejsza Umowa nie obejmuje następujących dziedzin:

- 1) przywilejów własnej bandery do krajowej żeglugi przybrzeżnej, usług pogłębiania, cumowania, holowania, pilotowania i innych usług zastrzeżonych dla przedsiębiorstw żeglugi morskiej lub innych przedsiębiorstw oraz obywateli i mieszkańców Państwa jednej Umawiającej się Strony. Nie dotyczy to jednak żeglugi przybrzeżnej, jeżeli statek jednej Umawiającej się Strony pływa między portami drugiej Umawiającej się Strony w celu wyładowania towarów lub wyokrętowania pasażerów przewożonych z państwa trzeciego lub w celu zabrania na pokład ładunków lub zaokrętowania pasażerów przewożonych do państwa trzeciego,
- 2) morskich badań naukowych.

Artykuł 9
Przestrzeganie przepisów prawa

1. Statki jednej Umawiającej się Strony, jak również ich załogi, pasażerowie i ładunek, znajdujące się na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony, podlegają odpowiednim przepisom prawa Państwa pobytu, w szczególności dotyczącym

bezpieczeństwa morskiego i ochrony, wjazdu, tranzytu, pobytu i wyjazdu załóg i pasażerów, obrotu towarowego i przechowywania towarów, przekraczania granicy państwowej, imigracji, ceł, podatków, jak również przepisów sanitarnych i ochrony środowiska.

2. Podczas pobytu na terytorium Państwa jednej Umawiającej się Strony statki drugiej Umawiającej się Strony podlegają przepisom dotyczącym wyposażenia, urządzeń, środków bezpieczeństwa statku, pomiaru i zdolności żeglugowej, obowiązującym na podstawie odpowiednich umów międzynarodowych wiążących w tym Państwie.

Artykuł 10 **Ułatwienia dla transportu morskiego**

Obie Umawiające się Strony podejmą, w ramach przepisów prawa obowiązujących na terytorium ich Państw, wszelkie niezbędne działania w celu ułatwienia i uproszczenia formalności administracyjnych, celnych i sanitarnych oraz wszelkich innych formalności stosowanych w portach Umawiających się Stron.

Artykuł 11 **Wzajemne uznawanie dokumentów na statkach**

1. Obie Umawiające się Strony uznają przynależność państwową swoich statków na podstawie dokumentów znajdujących się na tych statkach, wydanych przez właściwe organy, zgodnie z przepisami prawa Państwa tej Umawiającej się Strony, której banderę statek podnosi.
2. Obie Umawiające się Strony uznają wszystkie dokumenty pozostające na statku drugiej Umawiającej się Strony dotyczące wyposażenia i pojemności statku oraz wszystkie inne certyfikaty i odpowiednie dokumenty wydane przez właściwe organy, zgodnie z przepisami prawa Państwa obowiązującego w Państwie tej Umawiającej się Strony, której banderę statek podnosi.
3. Obie Umawiające się Strony uznają międzynarodowe świadectwa pomiarowe. Statki jednej Umawiającej się Strony posiadające międzynarodowe ważne świadectwa pomiarowe będą zwolnione z ponownego pomiaru w portach drugiej Umawiającej się Strony.
4. Obie Umawiające się Strony uznają wszystkie dokumenty znajdujące się na ich statkach dotyczące członków załóg wydane przez właściwe organy, w zgodności z przepisami Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht (STCW) oraz w zgodności z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Artykuł 12
Dokumenty tożsamości członków załogi

1. Obie Umawiające się Strony uznają dokumenty tożsamości członków załóg, będących obywatelami Państw Umawiających się Stron, uprawniające do przekraczania granicy państwej, wydane przez właściwe organy drugiej Umawiającej się Strony i przyznając posiadaczom tych dokumentów prawa, o których mowa w artykule 13 niniejszej Umowy. Dokumentami tymi są :
  - a) dla obywateli Rzeczypospolitej Polskiej – paszport lub książeczka żeglarska,
  - b) dla obywateli Gruzji – paszport lub książeczka żeglarska.
2. Umawiające się Strony wymienią drogą dyplomatyczną wzory obowiązujących dokumentów, o których mowa w ustępie 1, nie później niż w terminie trzydziestu dni od daty wejścia w życie niniejszej Umowy. Zmiana tych dokumentów, bądź wprowadzenie nowych ich wzorów będzie notyfikowana nie później niż trzydzieści dni przed ich zmianą lub wprowadzeniem.
3. Członkowie załogi statku jednej Umawiającej się Strony, będący obywatelami państw trzecich, muszą posiadać ważne dokumenty uprawniające do przekraczania granicy państwej wydane przez właściwe organy drugiej Umawiającej się Strony lub państw trzecich.

Artykuł 13
Wjazd, tranzyt, pobyt i wyjazd członków załogi

1. Obie Umawiające się Strony zezwolą członkom załogi statku jednej z Umawiających się Stron, posiadającym jeden z dokumentów wymienionych w artykule 12 ustęp 1 i 3 niniejszej Umowy oraz wizę, o ile są one wymagane, na wejście na ląd oraz przebywanie w obrębie miasta portowego podczas postoju statku w porcie Państwa Umawiającej się Strony, zgodnie z prawem tego Państwa.
2. Każdy członek załogi, będący posiadaczem jednego z wymienionych w artykule 12 niniejszej Umowy dokumentów i wizy, o ile jest ona wymagana, może przejechać tranzytem przez terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony w następujących przypadkach :
  - a) powrotu na terytorium własnego Państwa,
  - b) udania się na statek,
  - c) w innym celu uznanym przez właściwe organy drugiej Umawiającej się Strony za uzasadniony.

3. Właściwe organy Umawiających się Stron wydają zezwolenie na pobyt każdemu członkowi załogi, który został odwieziony do szpitala na terytorium ich Państwa, na okres czasu wymagany leczeniem szpitalnym.
4. Umawiające się Strony zastrzegają sobie prawo odmowy wjazdu na terytorium ich Państwa osób niepożądanych także w tych przypadkach, gdy osoby te są posiadaczami jednego z dokumentów wymienionych w artykule 12 niniejszej Umowy.
5. Postanowienia zawarte w ustępach 1-4 niniejszego artykułu nie naruszają przepisów prawa Państw Umawiających się Stron dotyczących wjazdu, tranzytu, pobytu i wyjazdu cudzoziemców.

Artykuł 14
Wypadki morskie

1. Jeżeli statek jednej Umawiającej się Strony ulegnie wypadkowi lub znajdzie się w innej niebezpiecznej sytuacji na morskich wodach wewnętrznych lub na morzu terytorialnym Państwa drugiej Umawiającej się Strony, to właściwe organy drugiej Umawiającej się Strony podejmą wszystkie niezbędne kroki w celu udzielenia pomocy i opieki pasażerom, członkom załogi, statkowi i ładunkom, w tym samym zakresie, w jakim byłaby udzielona statkowi pod własną banderą. Podczas ustalania przyczyn wypadków morskich Umawiające się Strony będą stosować zasady wyrażone w postanowieniach Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO), wiążących obydwie Umawiające się Strony.
2. Właściwe organy Umawiającej się Strony, na której wodach wewnętrznych lub morzu terytorialnym statek drugiej Umawiającej się Strony uległ wypadkowi lub znalazł się w sytuacji, o której mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, powiadomi niezwłocznie o tym wydarzeniu najbliższy urząd konsularny Państwa drugiej Umawiającej się Strony.
3. Wyposażenie i urządzenia okrętowe, ładunek, części zamienne i zapasy znajdujące się na uszkodzonym statku nie będą podlegały opłatom celnym i innym opłatom importowym, jeżeli nie będą one wprowadzone do obrotu towarowego na terytorium Państwa tej Umawiającej się Strony, którego wypadek się wydarzył.
4. Postanowienia ustępów 1-3 niniejszego artykułu nie ograniczają jakichkolwiek praw do roszczeń z tytułu ratownictwa, opieki i pomocy udzielonej statkowi Umawiającej się Strony, jego pasażerom, załodze i ładunkowi, jak również roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko.

Artykuł 15
Współpraca techniczna

Umawiające się Strony będą zachęcać przedsiębiorstwa transportu morskiego oraz inne instytucje związane z transportem morskim Państw Umawiających się Stron do rozwijania

wszelkich możliwych form współpracy, w szczególności w dziedzinie klasyfikacji statków, szkolnictwa morskiego, administracji morskiej, bezpieczeństwa i ochrony żeglugi morskiej, ochrony środowiska morskiego oraz poszukiwania i ratownictwa morskiego.

Artykuł 16
Konsultacje

1. W celu zapewnienia efektywnego stosowania niniejszej Umowy może zostać zwołane spotkanie przedstawicieli właściwych organów Umawiających się Stron wyznaczonych przez Umawiające się Strony.
2. Spotkanie takie odbędzie się, w razie potrzeby, na wniosek jednej z Umawiających się Stron, w terminie do trzech miesięcy od daty otrzymania powyższego wniosku.

Artykuł 17
Rozstrzyganie sporów

1. Wszelkie spory wynikające z interpretacji lub stosowania niniejszej Umowy będą rozstrzygane w drodze negocjacji przez właściwe organy Umawiających się Stron.
2. W przypadku nieosiągnięcia porozumienia w drodze negocjacji, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, spory będą rozstrzygane w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 18
Wejście w życie Umowy

Umowa niniejsza wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od daty otrzymania późniejszej pisemnej noty, w której Umawiającej Strony powiadomią się wzajemnie o wypełnieniu wewnętrznych procedur niezbędnych do wejścia w życie tej Umowy.

Artykuł 19
Załączniki

Postanowienia niniejszej Umowy mogą być zmieniane w drodze wzajemnego porozumienia Umawiających się Stron, w formie oddzielnych załączników, które wejdą w życie w trybie ustanowionym w artykule 18 niniejszej Umowy. Takie załączniki stanowić będą integralną część niniejszej Umowy.

Artykuł 20
Wypowiedzenie Umowy

Umowa niniejsza zawarta jest na czas nieokreślony. Może być ona wypowiedziana w drodze pisemnej notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron; w takim przypadku utraci ona moc po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania noty o wypowiedzeniu przez drugą Umawiającą się Stronę.

Umowę niniejszą sporządzono w Tbilisi dnia.....12.11.2013.....2013 roku, w dwóch jednobarzmiących egzemplarzach, każdy w językach polskim, gruzińskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W razie rozbieżności przy ich interpretacji, tekst angielski uważany będzie za rozstrzygający.

Z upoważnienia

Rządu Rzeczypospolitej Polskiej

Z upoważnienia

Rządu Gruzji

შეთანხმება
პოლონეთის რესპუბლიკის მთავრობასა
და
საქართველოს მთავრობას შორის
საზღვაო ტრანსპორტის შესახებ

პოლონეთის რესპუბლიკის მთავრობა და საქართველოს მთავრობა,
 შემდგომში “ხელშემკვრელ მხარეებად” წოდებულის,

- სურთ რა ორ სახელმწიფოს შორის მეგობრული ურთიერთობების განვითარება;
- მიზნად ისახავენ რა საზღვაო ტრანსპორტის სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობას, თანასწორობის პრინციპებისა და უფლებების, ურთიერთსარგებლის, ნაოსნობის თავისუფლებისა და არადისკრიმინაციულობის ნაცვალების საფუძველზე;
- საზღვაო ტრანსპორტის სფეროში ორივე ხელშემკვრელი მხარისთვის სავალდებულო საერთაშორისო შეთანხმებების დაცვით;

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1
განმარტებები

წინამდებარე შეთანხმების მიზნებისთვის ტერმინებს აქვთ შემდეგი მნიშვნელობა:

- 1) „ხელშემკვრელი მხარეების კომპეტენტური ორგანოები”:
  - პოლონეთის რესპუბლიკისათვის – ტრანსპორტის, ინფრასტრუქტურის და საზღვაო ეკონომიკის მინისტრი და სხვა კომპეტენტური ორგანოები;
  - საქართველოსათვის – ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო და სხვა კომპეტენტური ორგანოები;
- 2) „ხელშემკვრელი მხარის გემი” - ნებისმიერი გემი, რომელიც რეგისტრირებულია ერთ-ერთი ხელშემკვრელი მხარის რეესტრში და

სარგებლობს მისი დროშით ამ ხელშემკვრელი მხარის შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის შესაბამისად. ეს ტერმინი არ ვრცელდება სამხედრო, სანაპირო დაცვისა და საპოლიციო გემებზე, თევზსაჭერ და კვლევით გემებზე და იმ გემებზეც, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ ორივე ხელშემკვრელი მხარის მიერ მათთვის სავალდებულოდ აღიარებულ საქრთაშორისო ნორმებს; ასევე არ ვრცელდება იმ გემებზე, რომლებიც არის სახელმწიფოს საკუთრებაში ან მართვაში და მოცემულ მომენტში გამოიყენება სამთავრობო არაკომერციული მიზნით, გარდა საწვრთნელი გემებისა;

- 3) „ხელშემკვრელი მხარის სანაოსნო კომპანია“ ნიშნავს ერთ-ერთი ხელშემკვრელი მხარის სახელმწიფო ტერიტორიაზე მოქმედი შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის შესაბამისად რეგისტრირებულზეიზურ, იურიდიულ ან სხვა პირს, რომლის ადგილსამყოფელი და რეგისტრაციის ადგილი მდებარეობს ხელშემკვრელი მხარის სახელმწიფო ტერიტორიაზე და რომელიც უფლებამოსილია საქრთაშორისო ნაოსნობაზე.
- 4) „ეკიპაჟის წევრი“ ნიშნავს კაპიტანს და სხვა პირს, რომლებიც საქმიანობენ გემის ბორტზე და რომელთა სახელები შეტანილია ეკიპაჟის სიაში.
- 5) „ხელშემკვრელი მხარის ნავსადგური“ ნიშნავს საზღვაო ნავსადგურს, რეიდების ჩათვლით, ხელშემკვრელი მხარის სახელმწიფოს ტერიტორიაზე, რომელიც ღიაა საქრთაშორისო ნაოსნობისთვის.

მუხლი 2 **საზღვაო ტრანსპორტის განვითარება**

1. ხელშემკვრელი მხარეები:

- 1) ხელს შეუწყობენ ხელშემკვრელ მხარეებს შორის საზღვაო ტრანსპორტის განვითარებას და გააერთიანებენ მალისხმევას ნებისმიერი დაბრკოლების აღმოსაფხვრელად, რომლებმაც შესაძლოა შეაფერხოს საზღვაო ტრანსპორტის განვითარება ხელშემკვრელი მხარეების ნავსადგურებს F შორის,
- 2) ხელს შეუწყობენ ხელშემკვრელი მხარეების სანაოსნო კომპანიების შეუზღუდავ მონაწილეობას მათ სახელმწიფოებს შორის, აგრეთვე ხელშემკვრელი მხარის სახელმწიფოსა და მესამე სახელმწიფოს შორის ტვირთების გადაზიდვაში საგარეო ვაჭრობის ფარგლებში.
2. ერთი ხელშემკვრელი მხარის გემებს აქვთ მეორე ხელშემკვრელი მხარის ნავსადგურში შესვლის უფლება, ისევე როგორც ხელშემკვრელ მხარეთა სახელმწიფოებს შორის მგზავრთა გადაყვანისა და ტვირთის გადაზიდვის უფლება და თითოეული ხელშემკვრელი მხარის სახელმწიფოსა და მესამე

სახელმწიფოებს შორის მგზავრთა გადაყვანისა და ტვირთის გადაზიდვის უფლება.

3. მესამე სახელმწიფოების სანაოსნო კომპანიებმა, აგრეთვე მესამე სახელმწიფოს დროშის ქვეშ მცურავმა გემებმა, უნდა ისარგებლონ ტვირთების საზღვაო გადაზიდვაში შეუზღუდავი მონაწილეობით ხელშემკვრელი მხარეების საგარეო ვაჭრობის ფარგლებში.
4. მესამე სახელმწიფოს დროშის ქვეშ მცურავი გემები, რომელთა მართვას აზორციელებენ ხელშემკვრელი მხარეების სანაოსნო კომპანიები, უნდა განიხილებოდნენ, როგორც ერთ-ერთი ხელშემკვრელი მხარის დროშის ქვეშ მცურავი გემები.
5. ხელშემკვრელ მხარეთა სახელმწიფო ტერიტორიებს შორის, ასევე ხელშემკვრელი მხარის სახელმწიფო ტერიტორიასა და მესამე სახელმწიფოს შორის, მგზავრთა გადაყვანა საჭიროებს ხელშემკვრელ მხარეთა კომპეტენტურ ორგანოებთან წინასწარ შეთანხმებას ხელშემკვრელ მხარეთა შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობით დადგენილი პროცედურების შესაბამისად.

მუხლი 3 საერთაშორისო ვალდებულებები

1. წინამდებარე შეთანხმება არ ახდენს გავლენას ხელშემკვრელი მხარეების უფლებებსა და მოვალეობებზე, რომლებიც გამომდინარეობენ საერთაშორისო ხელშეკრულებებიდან ან მათი საერთაშორისო ორგანიზაციებში წევრობიდან.
2. ხელშემკვრელი მხარეები არ დაიშურებენ ძალისხმევას, რომ გახდნენ საზღვაო უსაფრთხოების, გემისა და ნავსადგურის უშიშროების, ზღვის გარემოს დაცვისა და მეზღვაურთა სოციალური მდგომარეობის სფეროებში შესაბამისი საერთაშორისო შეთანხმებების მონაწილე მხარეები.

მუხლი 4 დისკრიმინაციის არარსებობა და თავისუფალი კონკურენცია

ხელშემკვრელი მხარეები საერთაშორისო ნაოსნობაში დაიცავენ დისკრიმინაციის არარსებობისა და თავისუფალი კონკურენციის წესებს და უზრუნველყოფების სანაოსნო კომპანიის თავისუფალი არჩევანის უფლებას.

მუხლი 5 წარმომადგენლობები და ფილიალები

ერთი ხელშემკვრელი მხარის სანაოსნო კომპანიებს უფლება აქვთ დააფუძნონ წარმომადგენლობები ან ფილიალები მეორე ხელშემკვრელი მხარის

სახელმწიფოს ტერიტორიაზე, იმ სახელმწიფოში მოქმედი შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის დაცვით, სადაც ფუძნდება ასეთი წარმომადგენლობები ან ფილიალები. ასეთი წარმომადგენლობები და ფილიალები უნდა მოქმედებდეს ორივე ხელშემკვრელი მხარისათვის სავალდებულო საერთაშორისო შეთანხმებების შესაბამისად.

მუხლი 6

შემოსავლების თავისუფალი გადარიცხვა

თითოეულმა ხელშემკვრელმა მხარემ უნდა მისცეს უფლება მეორე ხელშემკვრელი მხარის სანაოსნო კომპანიას, რომ მის სახელმწიფო ტერიტორიაზე განხორციელებული საზღვაო-სანაოსნო მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი გამოიყენოს ამ მომსახურებიდან გამომდინარე გადასახდელების დასაფარად ან უზრუნველყოს ასეთი შემოსავლის კონვერტირებად ვალუტაში თავისუფალი გადაგზავნა.

მუხლი 7

ნავსადგურებსა და ტერიტორიულ ზღვაში გემებთან მოპყრობა

1. თითოეული ხელშემკვრელი მხარე, მეორე ხელშემკვრელი მხარის გემებს მოეპყრობა ისევე, როგორც უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის სახელმწიფოს გემებს მის ნავსადგურებში, ტერიტორიულ ზღვასა და მისი სუვერენული იურისდიქციის ქვეშ მყოფ საზღვაო რაიონებში.
2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის დებულებები ასევე ვრცელდება ხელშემკვრელი მხარეების გემების ხელშემკვრელი მხარეების ნავსადგურებში შესვლაზე, სანავსადგურე საფასურისა და გადასახდელების გადახდაზე, ნავსადგურში ყოფნის და დატოვების მოპყრობის რეჟიმზე, ტვირთის ტრანსპორტირებისათვის სანავსადგურე საშუალებებით სარგებლობაზე, ასევე ყველა სანავსადგურე მომსახურებისა და საშუალებების ხელმისაწვდომობაზე.

მუხლი 8

შეთანხმების მოქმედების სფეროდან გამორიცხული საკითხები

წინამდებარე შეთანხმება არ ვრცელდება:

- 1) სანაპირო ნაოსნობისას საკუთარი დროშის პრივილეგიებზე, ფსკერდამაღრმავებელ სამუშაოებზე, ღუზის ჩაშვების სამუშაოებზე, ბუქსირებაზე, სალოცმანო გაცილებაზე და საზღვაო გადაზიდვებთან დაკავშირებულ სხვა მომსახურებაზე, რომელიც განკუთვნილია სანაოსნო კომპანიებისთვის ან სხვა საწარმოებისათვის, ასევე ამ ხელშემკვრელი მხარის

სახელმწიფოს მოქალაქებისათვის და რეზიდენტებისათვის, თუმცა ეს არ ვრცელდება სანაპირო ნაოსნობაზე, თუ ერთ-ერთი ხელშემკვრელი მხარის გემი ასრულებს მიმოსვლას მეორე ხელშემკვრელი მხარის ნავსადგურებს შორის მესამე სახელმწიფოდან მომავალი ტვირთის გადმოტვირთვის ან მგზავრების გადმოსხმის მიზნით, ან მესამე სახელმწიფოში გადაზიდვისთვის ტვირთის დატვირთვის ან მგზავრების ჩასხდომის მიზნით.

2) საზღვაო-სამეცნიერო კვლევა.

მუხლი 9 მოქმედი კანონმდებლობის დაცვა

1. ერთი ხელშემკვრელი მხარის გემები ისევე, როგორც მათი ეკიპაჟები, მგზავრები და ტვირთი, მეორე ხელშემკვრელი მხარის სახელმწიფო ტერიტორიაზე ყოფნის განმავლობაში, ექვემდებარებიან ამ სახელმწიფოში მოქმედ შესაბამის შიდასახელმწიფოებრივ კანონმდებლობას, კერძოდ, საზღვაო უსაფრთხოებასა და უშიშროებასთან დაკავშირებულ რეგულაციებს, ეკიპაჟისა და მგზავრების შესვლის, ყოფნის, ტრანზიტსა და და გამგზავრების, ტვირთის გადაზიდვისა და შენახვის, საზღვრის გადაკვეთის, საემიგრაციო, საბაჟო და საგადასახადო რეგულაციებს, ისევე როგორც სანიტარულ და გარემოს დაცვის რეგულაციებს.
2. ერთი ხელშემკვრელი მხარის სახელმწიფო ტერიტორიაზე ყოფნისას, მეორე ხელშემკვრელი მხარის გემები ექვემდებარებიან გემის აღჭურვილობასთან, მოწყობილობასთან, უსაფრთხოების ხელსაწყოებთან, გაზომვასთან და ნაოსნობისათვის ვარგისიანობასთან დაკავშირებულ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით დადგენილ წესებს, რომელებიც სავალდებულოა იმ სახელმწიფოებისათვის, რომელთა სახელმწიფო ტერიტორიაზეც იმყოფებიან გემები.

მუხლი 10 საზღვაო ტრანსპორტის ხელშეწყობა

ორივე ხელშემკვრელი მხარე, მათი სახელმწიფო ტერიტორიაზე მოქმედი შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის ფარგლებში, მიიღებს ყველა აუცილებელ ზომას ადმინისტრაციული, საბაჟო და სანიტარული ფორმალობების, ისევე როგორც მათ ნავსადგურებში მოქმედი სანავსადგურე ფორმალობების უზრუნველსაყოფად და გასამარტივებლად.

მუხლი 11 გემის დოკუმენტების ურთიერთაღიარება

1. თითოეული ხელშემკვრელი მხარე სცნობს მეორე ხელშემკვრელი მხარის გემის კუთვნილებას გემზე არსებული დოკუმენტების საფუძველზე, რომელიც გაცემულია იმ სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანოების მიერ, ვისი დროშითაც დაცურავს გემი სახელმწიფოს ტერიტორიაზე მოქმედი შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის შესაბამისად.
2. თითოეული ხელშემკვრელი მხარე სცნობს მეორე ხელშემკვრელი მხარის გემზე არსებულ გემის აღჭურვილობასთან და ტევადობასთან დაკავშირებულ დოკუმენტებს, ასევე ყველა სხვა სერტიფიკატებსა და შესაბამის დოკუმენტებს, რომელიც გაცემულია კომპეტენტური ორგანოების მიერ ხელშემკვრელი მხარის დროშის ქვეშ მცურავი გემის სახელმწიფოში მოქმედი შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის შესაბამისად.
3. თითოეული ხელშემკვრელი მხარე სცნობს მეორე ხელშემკვრელი მხარის გემების საერთაშორისო ტონაჟის სერტიფიკატებს, ერთი ხელშემკვრელი მხარის გემებს, რომელთაც გააჩნიათ მოქმედი საერთაშორისო ტონაჟის სერტიფიკატები, თავისუფლდებიან მეორე ხელშემკვრელი მხარის ნავსადგურებში ხელახალი გაზომვისაგან.
4. თითოეული ხელშემკვრელი მხარე სცნობს მეორე ხელშემკვრელი მხარის გემის ბორტზე არსებულ ყველა დოკუმენტს, რომელიც ეხება გემის ეკიპაჟის წევრებს და რომელიც გაცემულია კომპეტენტური ორგანოს მიერ მეზღვაურთა მომზადების, სერტიფიცირებისა და ვახტაზე დგომის სტანდარტების შესახებ საერთაშორისო კონვენციის შესაბამისად, მასში შეტანილი ცვლილებების გათვალისწინებით და ევროკავშირის კანონებისა და რეგულაციების შესაბამისად.

მუხლი 12

ეკიპაჟის წევრების პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტები

1. თითოეული ხელშემკვრელი მხარე სცნობს მეორე ხელშემკვრელი მხარის კომპეტენტური ორგანოების მიერ გაცემულ ეკიპაჟის წევრების ოფიციალურ პირადობის დამადასტურებელ დოკუმენტებს, რომლებიც არიან ხელშემკვრელი მხარის მოქალაქეები, რომელიც მათ აძლევს სახელმწიფო საზღვრის გადაკვეთის უფლებას და ამ დოკუმენტების მფლობელებს ანიჭებს წინამდებარე შეთანხმების მე-13 მუხლით გათვალისწინებულ უფლებებს. ეს დოკუმენტებია:
  - პოლონეთის რესპუბლიკის მოქალაქეებისათვის – პასპორტი ან მეზღვაურის წიგნაკი;
  - საქართველოს მოქალაქეებისათვის – პასპორტი ან მეზღვაურის წიგნაკი.

2. ხელშემკვრელი მხარეები, წინამდებარე ხელშემკვრულების ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს ოცდაათი დღის ვადაში დიპლომატიური არხებით გაცვლიან ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული დოკუმენტების ნიმუშებს. ამ დოკუმენტების წებისმიერი ცვლილება უნდა ეცნობოს შეცვლამდე ან შემოღებამდე ოცდაათი დღით ადრე მაინც.
3. ერთ-ერთი ხელშემკვრელი მხარის გემის ეკიპაჟის წევრები, რომლებიც არიან მესამე სახელმწიფოს მოქალაქეები, უნდა ფლობდნენ მეორე ხელშემკვრელი მხარის ან მესამე სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანოების მიერ გაცემულ დოკუმენტებს, რომელიც მათ სახელმწიფო საზღვრის გადაკვეთის უფლებას მიანიჭებს.

მუხლი 13
ეკიპაჟის წევრების შესვლა, ტრანზიტი და ყოფნა

1. თითოეული ხელშემკვრელი მხარე მეორე ხელშემკვრელი მხარის გემის ეკიპაჟის წევრებს, რომლებიც ფლობენ ამ შეთანხმების მე-12 მუხლის პირველ და მე-3 პუნქტებში ჩამოთვლილ ერთ-ერთ დოკუმენტს და ვიზას ან სხვა შესაბამის დოკუმენტს, თუ მოითხოვება, შეუძლია გადავიდნენ ნაპირზე და დარჩნენ სანავსადგურე ქალაქის ფარგლებში ხელშემკვრელი მხარის ნავსადგურში გემის ყოფნის განმავლობაში, ამ სახელმწიფოში მოქმედი შესაბამისი შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის შესაბამისად.
2. ეკიპაჟის წებისმიერ წევრს, რომელიც ფლობს ამ შეთანხმების მე-12 მუხლში ჩამოთვლილ წებისმიერ დოკუმენტს და ვიზას, მოთხოვნის შემთხვევაში, შეუძლია ტრანზიტით გაიაროს მეორე ხელშემკვრელი მხარის სახელმწიფო ტერიტორია შემდეგი მიზნებისათვის:
  - a) დაბრუნდეს თავისი ქვეყნის ტერიტორიაზე;
  - b) შეუერთდეს გემს;
  - c) წებისმიერი სხვა მიზნით, რომელიც გამართლებულად მიიჩნევა მეორე ხელშემკვრელი მხარის კომპეტენტური ორგანოების მიერ.
3. ხელშემკვრელი მხარეების კომპეტენტურმა ორგანოებმა წებისმიერი ეკიპაჟის წევრზე, რომელიც იმყოფება საავადმყოფოში გადაუდებელი სამედიცინო დახმარებისთვის, მკურნალობისთვის საჭირო ვადის განმავლობაში უნდა გასცენ ყოფნისთვის აუცილებელი დოკუმენტი ხელშემკვრელი მხარის სახელმწიფოს ტერიტორიაზე მოქმედი შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის შესაბამისად.
4. თითოეული ხელშემკვრელი მხარე იტოვებს მის სახელმწიფო ტერიტორიაზე არასასურველი პირის შესვლაზე უარის თქმის უფლებას, იმ შემთხვევაშიც, როდესაც ეს პირები ფლობენ ამ შეთანხმების მე-12 მუხლში ჩამოთვლილ დოკუმენტებს.

5. ამ მუხლის 1-4 პუნქტები გავლენას არ ახდენს უცხოელთა შესვლასთან, ტრანზიტთან ყოფნასთან ან ქვეყნის დატოვებასთან დაკავშირებულ ხელშემკვრელი მხარის შიდასახელმწიფოებრივ კანონმდებლობას.

მუხლი 14 **საზღვაო შემთხვევები**

1. იმ შემთხვევაში, თუ ერთი ხელშემკვრელი მხარის გემი განიცდის ავარიას ან აღმოჩნდება ნებისმიერ სხვა საფრთხეში მეორე ხელშემკვრელი მხარის შიდა წყლებში ან ტერიტორიულ ზღვაში, შეორე ხელშემკვრელი მხარის კომპეტენტური ორგანოები მიიღებენ ყველა აუცილებელ ზომას ეკიპაჟის წევრებისათვის, მგზავრებისათვის, გემისათვის და ტვირთისათვის დახმარების აღმოსაჩენად იგივე ფარგლებში, როგორც ამ ხელშემკვრელი მხარის დროშით მცურავი გემის შემთხვევაში. საზღვაო ავარიების გამომწვევი მიზეზების განსაზღვრისას, ხელშემკვრელი მხარეები დაიცავენ საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის წესების პრინციპებს, რომლებიც სავალდებულოა ორივე ხელშემკვრელი მხარისათვის.
2. ხელშემკვრელი მხარის კომპეტენტური ორგანოები, რომლის შიდა წყლებშიც ან ტერიტორიულ ზღვაშიც განიცდის ავარიას ან აღმოჩნდება ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებულ სხვა საფრთხეში მეორე ხელშემკვრელი მხარის გემი, შემთხვევის შესასებ დაუყოვნებლივ აცნობებს მეორე ხელშემკვრელი მხარის სახელმწიფოს უახლოესს საკონსულო დაწესებულებას.
3. დაზიანებულ გემზე არსებული აღჭურვილობა და სხვა მოწყობილობები: ტვირთი, სათადარიგო ნაწილები და მარაგები თავისუფლდება ყველა იმპორტის/ექსპორტის გადასახდელებისაგან და/ან გადასახადებისგან იმ პირობით, რომ ისინი არ იქნა მოწოდებული კომერციული ბრუნვისთვის იმ სახელმწიფოს ტერიტორიაზე, სადაც მოხდა ავარია.
4. ამ მუხლის 1-3 პუნქტების დებულებები არ ზღუდავს გემისათვის, მისი მგზავრებისათვის, ეკიპაჟის წევრებისათვის და ტვირთისათვის გაწეული საზღვაო სამაშველო მომსახურებასთან დაკავშირებული ზარალის ანაზღაურებაზე სარჩელის წარდგენის უფლებას, ასევე სარჩელებს გარემოსათვის მიყენებული ზიანის სამოქალაქო პასუხისმგებლობის შესახებ”.

მუხლი 15 **ტექნიკური თანამშრომლობა**

ხელშემკვრელი მხარეები წახალისებენ მათი სახელმწიფოების საზღვაო კომპანიებისა და ხელშემკვრელი მხარეების სახელმწიფოების საზღვაო ტრანსპორტთან დაკავშირებულ ნებისმიერ სხვა დაწესებულებას, განავითარონ

თანამშრომლობის ყველა შესაძლო სფერო, კერძოდ, გემების კლასიფიკაციის, საზღვაო განათლების, საზღვაო ადმინისტრირების, ზღვის უსაფრთხოებისა და უშიშროების, საზღვაო გარემოს დაცვის, ზღვის დაბინძურებაზე რეაგირების, ასევე საზღვაო სამაშველო და საძიებო სფეროებში.

მუხლი 16 კონსულტაციები

1. წინამდებარე შეთანხმებით ეფექტური გამოყენების უზრუნველსაყოფად, შეიძლება მოწვეული იქნას ხელშემკვრელი მხარეების კომპეტენტური ორგანოების წარმომადგენლების შეხვედრა.
2. საჭიროების შემთხვევაში, ამგვარი შეხვედრა გაიმართება ერთ-ერთი ხელშემკვრელი მხარის კომპეტენტური ორგანოს თხოვნით, ამგვარი თხოვნის მიღებიდან სამი თვის ვადაში.

მუხლი 17 დავების მოგვარება

1. წინამდებარე შეთანხმების გამოყენებასთან ან განმარტებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი დავა გადაწყვდება ხელშემკვრელი მხარეების კომპეტენტურ ორგანოებს შორის მოლაპარაკებების გზით.
2. იმ შემთხვევაში, თუ ვერ მოხდება დავის მოლაპარაკებების გზით მოგვარება, ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, იგი გადაწყვდება დიპლომატიური არხების მეშვეობით.

მუხლი 18 ძალაში შესვლა

წინამდებარე შეთანხმება ძალაში შედის ხელშემკვრელ მხარეთა მიერ ამ შეთანხმების ბალაში შესვლისათვის აუცილებელი შიდასახელმწიფოებრივი პროცედურების დასრულების შესახებ უკანასკნელი წერილობითი შეტყობინების მიღებიდან ოცდაათი დღის შემდეგ.

მუხლი 19 შესწორებები

ამ შეთანხმებაში, ხელშემკვრელ მხარეთა ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე, შეიძლება შეტანილ იქნას ცვლილებები და დამატებები, რომლებიც გაფორმდება ცალკე ოქმის სახით და ძალაში შევა ამ შეთანხმების მე-18 მუხლის შესაბამისად. აღნიშნული სახით მიღებული ოქმები წარმოადგენენ ამ შეთანხმების განუყოფელ ნაწილს.

მუხლი 20
დენონსაცია

წინამდებარე შეთანხმება დადებულია განუსაზღვრელი ვადით, თითოეულ ხელშემკვრელ მხარეს ნებისმიერ დროს შეუძლია შეწყვიტოს წინამდებარე შეთანხმების მოქმედება მეორე ხელშემკვრელი მხარისათვის წერილობითი შეტყობინების გაგზავნის გზით, ამ შემთხვევაში, წინამდებარე შეთანხმება წყვეტს მოქმედებას მეორე ხელშემკვრელი მხარის მიერ ამ შეტყობინების მიღებიდან ექვსი თვის შემდეგ.

შესრულებულია ქ. თბილისში, 2013 წლის ... 12. .... სამიერთებელი კონფერენცია, თანაბრად აუთენტურია. წინამდებარე შეთანხმების დებულებების განსხვავებული განმარტების შემთხვევაში, უპირატესობა ენიჭება ტექსტს ინგლისურ ენაზე.

პოლონეთის რესპუბლიკის
მთავრობის სახელით

საქართველოს
მთავრობის სახელით

**AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF POLAND
AND
THE GOVERNMENT OF GEORGIA
ON MARITIME TRANSPORT**

The Government of the Republic of Poland and the Government of Georgia, hereinafter referred to as the “Contracting Parties”,

- desiring to develop friendly relations between the two States,
- aiming to promote cooperation in the field of maritime transport on the basis of principles of equality and reciprocity of rights, mutual benefits, freedom of navigation and non-discrimination,
- in compliance with the international agreements, binding both Contracting Parties in the field of maritime transport;

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purpose of the present Agreement the following terms means:

- 1) the "Competent Authorities of the Contracting Parties":
  - a) for the Republic of Poland – the Minister of Transport, Construction and Maritime Economy and other competent authorities,
  - b) for Georgia – the Ministry of Economy and Sustainable Development and other competent authorities;
- 2) "vessel of the Contracting Party": any seagoing vessel registered in the ship register in accordance with the national legislation in force in the territory of the State of the Contracting Party and flying its flag. This term does not apply to warships, coast guard and police vessels, fishing vessels, research vessels, ships which do not comply with the norms of international conventions adopted by both Contracting Parties, as well as vessels owned or operated by a State and used, for the time being, only on government non-commercial service;
- 3) "shipping company of the Contracting Party": a natural person, legal person or other entity registered in the territory of the State of one of the Contracting Parties in accordance with its national legislation in force, having its residence or registered seat within the territory of the State of the Contracting Party, authorised for international navigation;
- 4) "crew member": captain and any other person employed on board a vessel and entered in the crew list;
- 5) "port of the Contracting Party": any sea-port, including roadsteads, in the territory of the State of the Contracting Party, which is open to international shipping.

Article 2

Development of maritime transport

1. The Contracting Parties shall:

- 1) contribute to development of maritime transport between their States and join efforts to eliminate any impediments which might hinder development of maritime transport between the ports of Contracting Parties;
- 2) promote unlimited participation of shipping companies of the Contracting Parties in transport of goods between their States within foreign trade, as well as between the State of the Contracting Party and any third state.

2. Vessels of one of the Contracting Parties have the right to enter ports of the other Contracting Party and to transport of persons and/or cargoes between the States of both Contracting Parties, as well as between each of the States of the Contracting Parties and third states.
3. Shipping companies of third states, as well as vessels flying the flag of a third state, shall enjoy unrestricted participation in maritime transport of cargoes within foreign trade of the States of the Contracting Parties.
4. Vessels flying flags of third states and operated by shipping companies of the Contracting Parties shall be treated as vessels flying the flag of one of the States of the Contracting Parties.
5. Carriage of passengers by sea between the territories of the Contracting Parties, as well as between the territory of a Contracting Party and the third state is subject to a prior agreement with Competent Authorities of the relevant Contracting Party in accordance with its national legislation.

Article 3

International obligations

1. This Agreement shall not affect any rights and obligations of the Contracting Parties arising from binding them international agreements or from their membership in international organisations
2. The Contracting Parties shall strive to become a party to relevant international agreements on maritime safety, ship and port security, marine environment protection and on social conditions of seafarers.

Article 4

Non-discrimination and free competition

The Contracting Parties shall observe the rules of non-discrimination and free competition in international shipping and shall ensure the right to free choice of a shipping company.

Article 5

Agencies and branches

Shipping companies of one of the Contracting Party may establish agencies or branches within the territory of the State of the other Contracting Party, following the national legislation in force in the State where such agencies or branches are established. Such agencies and branches shall operate in accordance with international agreements binding upon both Contracting Parties.

Article 6

Free transfer

Each Contracting Party shall grant the right to use the incomes resulted from maritime shipping services provided in the territory of its State to the shipping companies of the other Contracting Party to pay any charges stemming from such activities or shall ensure the free transfer of such incomes in convertible currency.

Article 7

Treatment of vessels in ports and territorial sea

1. Each of the Contracting Parties shall grant the same treatment to vessels of the other Contracting Party as is granted to the vessels of the most-favoured-nation treatment in its ports, in the territorial sea and sea areas under its sovereign jurisdiction.
2. The provision of paragraph 1 of this Article shall also apply to access of vessels of the Contracting Parties to ports of the Contracting Parties, to collection of port fees and charges, to treatment during staying in and departure from ports, to the use of port facilities for transportation of cargo, as well as to access to all other port services and facilities.

Article 8

Domains excluded from the scope of the Agreement

The present Agreement shall not include:

- 1) privileges of own flag in coastal shipping, dredging, berthing, towage, pilotage and other services related to maritime transport reserved for the shipping companies or other enterprises, as well as for nationals and residents of the State of this Contracting Party. This shall not apply, however, to coastal shipping if the vessel of either of the Contracting Parties operates between the ports of the other Contracting Party in order to discharge cargoes or disembark passengers carried from a third state, or to load cargoes or embark passengers on board and carry them to a third state;
- 2) marine scientific research.

Article 9

Observation of the law

1. The vessels of one Contracting Party as well as their crews, passengers and cargo, whilst in the territory of the State of the other Contracting Party, shall be subject

to the relevant national legislation in force in that State, in particular to the regulations concerning maritime safety and security, entry, transit, stay and departure of crews and passengers, turnover and storage of goods, crossing of state borders, immigration, customs, taxes, as well as to sanitary and environment protection regulations.

2. Whilst in the territory of the State of one Contracting Party, vessels of the other Contracting Party shall be subject to the regulations relating to vessel's equipment, facilities, safety appliances, measurement and seaworthiness, applied on the basis of relevant international agreements binding in that State.

Article 10

Facilitation of maritime transport

Both Contracting Parties shall, within the limits of their national legislation in force in the territories of their States, adopt all necessary measures to facilitate and simplify administrative, customs and sanitary formalities, as well as any other port formalities applied in the ports of the Contracting Parties.

Article 11

Mutual recognition of vessel's documents

1. Each of the Contracting Parties shall recognize the nationality of the vessel of the other Contracting Party on the grounds of documents on board, issued by the competent authorities in accordance with the national legislation in force in the State of the Contracting Party the flag of which the vessel is flying.
2. Each of the Contracting Parties shall recognize all the documents on board a vessel of the other Contracting Party and concerning the vessel's equipment and capacity, as well as all other certificates and relevant documents issued by the competent authorities in accordance with the national legislation in force in the State of the Contracting Party the flag of which the vessel is flying.
3. Each of the Contracting Parties shall recognize international tonnage certificates of vessels of the other Contracting Party. Vessels of one Contracting Party holding valid international tonnage certificates shall be exempt from remeasurement in the ports of the other Contracting Party.
4. Each of the Contracting Parties shall recognize all the documents on board a vessel of the other Contracting Party concerning the vessel's crew members issued by the Competent Authorities in accordance with International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping (STCW), as amended, and in accordance with European Union laws and regulations.

Article 12

Identity documents of crew members

1. Each of the Contracting Parties shall recognise the official identity documents of crew members, who are nationals of the States of the Contracting Parties, entitling them to cross the state border, issued by competent authorities of the other Contracting Party, and shall grant the holders of these documents the rights referred to in Article 13 of this Agreement. These documents are the following for:
  - 1) the nationals of the Republic of Poland – the passport or the Seaman's Book;
  - 2) the nationals of Georgia - the passport or the Seaman's Book.
2. The Contracting Parties shall exchange through diplomatic channels the specimen documents referred to in paragraph 1 of this Article, not later than within thirty days following the day the present Agreement enters into force. Any change of such documents shall be notified not later than thirty days prior to the change or introduction thereof.
3. The crew members of a vessel of one of the Contracting Parties who are nationals of a third state, must hold documents, issued by the Competent Authorities of the other Contracting Party or of the third state, entitling them to cross the state border.

Article 13

Entry, transit and stay of crew members

1. Each of the Contracting Parties shall allow the crew members of the vessel of the other Contracting Party who are holders of one of the documents listed in paragraphs 1 and 3 of Article 12 of this Agreement and of the visa or another relevant document, if required, to go ashore and stay in the area of port town during the stay of the vessel in a port of the Contracting Party, in accordance with respective national legislation in force in that State.
2. Every crew member holding any of the documents listed in Article 12 of this Agreement and of the visa, if required, may pass in transit the territory of the State of the other Contracting Party for the following purposes:
  - 1) return to the territory of the home country;
  - 2) joining vessel;
  - 3) for any other purpose recognized as justified by the Competent Authorities of the other Contracting Party.
3. The Competent Authorities of the Contracting Parties shall issue a document for stay in accordance with the national legislation in force in the territory of the State of the

Contracting Party to any crew member admitted to hospital in case of medical emergency in the territory of their State, for the period of time necessary for treatment.

4. Each Contracting Party reserves the right to refuse entry into the territory of its State of undesirable persons, also in those cases when such persons hold any of the documents listed in Article 12 of this Agreement.
5. The provisions of paragraphs 1 to 4 of this Article shall not affect the national legislation of the States of the Contracting Parties in respect of entry, transit, stay and departure of foreigners.

Article 14

Maritime accidents

1. Should a vessel of one Contracting Party suffer from an accident or encounter any other danger in the area of internal sea waters or in the territorial sea of the State of the other Contracting Party, the competent authorities of the other Contracting Party shall take all the measures necessary to render help and assistance to crew members, passengers, the vessel and cargo, to the same extent as in the case of a vessel flying that Contracting Party's flag. Whilst determining the causes of maritime accidents, the Contracting Parties shall comply with the principles set out in the provisions of the International Maritime Organization (IMO), binding both Contracting Parties.
2. The Competent Authorities of the Contracting Party in whose internal waters or territorial sea a vessel of the other Contracting Party has suffered from an accident or encountered any other danger referred to in paragraph 1 of this Article, shall notify, as soon as possible, the event to the nearest consular office of the State of the other Contracting Party.
3. The equipment and other facilities, cargo, spare parts and supplies on board the damaged vessel shall be exempt from all customs duties and/or taxes, provided they are not delivered for commercial turnover in the territory of the State where the accident occurred.
4. The provisions of paragraphs 1 – 3 of this Article shall not limit the rights to claims in respect of sea rescue and salvage services, assistance and help granted to a vessel of the Contracting Party, its passengers, crew and cargo, as well as claims related to civil liability for environmental damage.

Article 15

Technical co-operation

The Contracting Parties shall encourage maritime companies and any other institutions of the States of the Contracting Parties related to maritime transport to develop all possible

forms of co-operation, particularly in ships' classification, maritime education, maritime administration, maritime safety and security, marine environment protection, pollution response and maritime search and rescue.

Article 16

Consultations

1. In order to ensure efficient application of the present Agreement a meeting of representatives of the Competent Authorities of the Contracting Parties may be convened.
2. Such a meeting will be held, if required, upon the request a Competent Authority of one of the Contracting Parties, within three months from receiving the request.

Article 17

Settlement of disputes

1. Any disputes resulting from application or interpretation of this Agreement shall be settled through negotiations by the Competent Authorities of the Contracting Parties.
2. Should a dispute not be settled through negotiations referred to in paragraph 1 of this Article, it shall be settled through diplomatic channels.

Article 18

Entry into force

This Agreement shall enter into force thirty days after the date of the receipt of the last written notification, by which the Contracting Parties shall notify each other on the completion of internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement.

Article 19

Amendments

The provisions of this Agreement may be modified and amended by a mutual consent of the Contracting Parties, which shall be formed as a separate protocol and enter into force in accordance with Article 18 of this Agreement. Protocols formed thereby shall constitute an integral part of this Agreement.

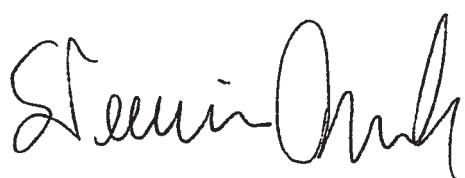
Article 20**Denunciation**

This Agreement shall be concluded for an indefinite period of time. Each Contracting Party may terminate the Agreement at any time by giving a written notice of termination to the other Party through diplomatic channels. In such a case, this Agreement shall expire six months after the day of the receipt of the termination notice by the other Contracting Party.

Done at Tbilisi on ..... 12.11.2013 ..... 2013 in two copies, each in the Polish, Georgian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence in interpretation of the provisions of this Agreement, the English text shall prevail.

For

**the Government
of the Republic of Poland**

For

**the Government
of Georgia**

